

Eindverslagen over wetsontwerpen nos. 22, 274 en 328.

In verband hiermede werd gevraagd, hoe groot het legerbelang is bij de ren- en draversport.

De opmerking werd gemaakt, dat volgens het wetsontwerp het dekbewijs, ten einde te allen tijde te kunnen worden vertoond, moet blijven berusten bij den bezitter der merrie zoolang het veulen niet gespeend is, terwijl hetzelfde dekbewijs voor de inschrijving van het veulen in het stamboek krachtens de reglementen daarvan moet worden opgezonden aan den secretaris van het betrekkelijk stamboek. Van andere zijde werd opgemerkt, dat dit bezwaar ware te ondervangen door de reglementen met de wet in overeenstemming te brengen.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 13den Juni 1918.

VAN BASTEN BATENBURG.
GILISSEN.
SMITS.
WESTERDIJK.
VAN HOLTHE TOT ECHTEN.

EINDVERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het ontwerp van wet tot verhooging van het
tiende hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar
1917. (Bijdragen Koninklijk Nationaal Steuncomité.) (274)

Het afdelingsonderzoek over dit wetsontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

Algemeen betuigde men instemming met het wetsontwerp, en sprak men waardeering uit voor het nuttig werk, dat het Koninklijk Steuncomité in deze benarde tijden heeft verricht. De vraag werd echter gesteld, of het niet gewenscht was er meer naar te streven voor den te verlenen steun arbeid te doen verrichten. Dit zou in vele gevallen demoralisatie tegen gaan en meer verheffend en ook economisch werken. Vooral op het platteland komen vele handen te kort. Men zou er prijs op stellen, indien door het Koninklijk Steuncomité bij de gemeentelijke steuncomité's bij het verlenen van steun daarop werd aangedrongen. Men herinnerde aan het geval te Amsterdam, alwaar bij de sneeuwruiming veel onwil door de gesteunden betoond werd en men liever zonder arbeiden de steunuitkeering ontving, dan loon te verdienen. Steun bij werkloosheid werd noodzakelijk geacht, waarbij eenerzijds werd aangedrongen op maatregelen ter voorkoming van verslapping der werkwilgheid, anderzijds werd niet ingezien, hoe zulks van de zijde van het Steuncomité zoude kunnen geschieden. Ook werd het verlenen van steun voor de centrale keukens toegejuicht, hoewel de Regeering daarvan vroeger niet wilde weten. Eveneens werd het bevorderen van den bouw van woningen voor den kleinen middenstand dringend noodig geacht, te meer omdat de woningwet daarin niet voorziet.

De verstrekking van saket, schoeisel en klompen zag een lid liever onder de gewone distributie gebracht, om het karakter van bedeeing te ontgaan.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 13den Juni 1918.

VAN BASTEN BATENBURG.
GILISSEN.
SMITS.
WESTERDIJK.
VAN HOLTHE TOT ECHTEN.

EINDVERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het ontwerp van wet tot ontginning van steen-
zout bij Buurse. (328)

Het afdelingsonderzoek van dit wetsontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

Enkele leden betreurden, dat in dezen geen Staatsexploitatie was voorgesteld, al erkenden zij, dat het thans aanhangige wetsontwerp beter is dan het vroeger ingediende. Toch bleven zij de voorkeur geven aan Staatsexploitatie en vroegen waarom de Regeering hiertoe niet is overgegaan. Risico achtten zij daaraan niet verbonden omdat de keukenzoutwinning en sodabereiding zeer eenvoudig zijn. Ook in Pruisen vindt men Staatsalinen. Gevraagd werd, hoe het hiermede staat in de andere beschaafde landen, hoe ver de Rijksopsporingsdienst is gevorderd met het zoeken naar zout en hoeveel zout in totaal in ons land is gevonden.

Niettegenstaande de verbeteringen, welke in het wetsontwerp zijn gebracht, konden deze leden nog niet met de Regeering medegaan. De 34 in de Memorie van Antwoord bedoelde zoutzieders zouden samen gemakkelijk een trust kunnen vormen en dan de prijzen opdrijven. Na den oorlog zouden zij alleen de concurrentie met het buitenland hebben te vreezen en dan onze industrie kunnen benadeelen of ook favours toestaan aan sommige industrieelen. De naastingsclausule achtten zij daarentegen onvoldoende, en bovendien onvoordeelig voor den Staat geregeld. Ook daarom achtten zij staatsexploitatie hier aangegeven met een zoutmonopolie en met chemische industrie. Gaarne zouden zij nog vernemen tegen welken koers de aandeelen zullen worden uitgegeven, wie de oprichters zijn en hoe de 250 in de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer bedoelde aandeelen daarover zullen worden verdeeld.

Vele andere leden konden zich met het wetsontwerp, dat zij toejuichten, vereenigen, op de gronden daarvoor in de Memorie van Toelichting en in de vorenbedoelde Memorie van Antwoord breedvoerig uiteengezet.

Op bladzijde 4 der Memorie van Antwoord alinea 8 wordt gesproken over de onwaarschijnlijkheid van het voorkomen van bodemverzakking. Toch wordt — en terecht — in de ontwerp-exploitatie-overeenkomst in art. 6 gerekend met de mogelijkheid van verzakking. Zulk eene verzakking doet zich, als zij plaats heeft, licht op eenigszins groote schaal voor. Deze leden vroegen of dan de vennootschap kapitaalkrachtig genoeg zal zijn, om de schade te vergoeden.

Men zou gaarne vernemen of er van rijkswege maatregelen zullen worden getroffen voor de verzekering eener goede volkshuisvesting, en men wenschte, dat in deze van het begin af preventief worde opgetreden en systematisch worde gewerkt.

Men vroeg of de in art. VII bedoelde Hoofdingenieur der Mijnen wel de meest competente persoon is te achten ter beoordeeling van de schade veroorzaakt door het afvalwater.

De Commissie van Rapporteurs vertrouwt, dat de Minister bereid zal zijn deze opmerkingen bij de mondelinge behandeling te beantwoorden.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 13den Juni 1918.

VAN BASTEN BATENBURG.
GILISSEN.
SMITS.
WESTERDIJK.
VAN HOLTHE TOT ECHTEN.